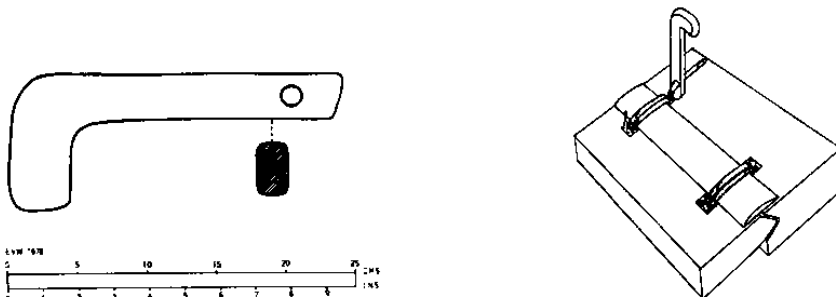

McGrail, Sean(ed) ASPECTS OF MARITIME ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY.
Papers based on those presented to an international seminar held at
the University of Bristol in March, 1982. National Maritime Museum,
Greenwich, London 1984. 226 sid. hft, A-5 format. £ 7.50.

Det här är en mycket viktig skrift för seriösa marinarkeologer, speciellt på områden där det finns få eller inga publicerade tankegångar alls. Särskilt viktig för diskussionen om marinarkeologien som helhet, dess teoretiska grundvalar är redaktörens, Sean McGrail, avsnitt om "Maritime Archaeology-Present and Future." Det är en kritisk och välgörande uppgörelse med en del, för att använda en maritim term, ballast, som ofta hindrar marinarkeologins framväxt till en aktad medlem av de arkeologiska vetenskaperna.

McGrail sammanfattar på s 28: "Quality rather than quantity of research and publication must be our aim." Det håller man gärna med om i fråga om det rent vetenskapliga publiceringsarbetet. Men jag tvivlar på om den uppfattningen fått allt vad den behöver på avdelning Presentation of data s 25. McGrails åsikt att arbeten som utförs kring dokumentationen av ett vrak skulle delas upp i publikation och två arkiv, ett kring fyndet/fyndplatsen och ett forskningsarkiv, syns mig något märklig. Vem kan anses kapabel att bedöma var ett visst arbete borde hamna bland dessa tre möjligheter. Är inte den i och för sig sympatiska tanken som bäddad för godtycke? Recensentens ideal är rapporten om Graveney-båten, och där förefaller det onekligen som allt fanns med. Hellre två sådana rapporter än femton kondenserade!

Detlev Ellmers vid Deutsches Schiffahrtsmuseum i Bremerhaven har ånyo den intressanta, men obevisade, tanken om skinnbåtarna uppe (se Medd/MAS 4/83 s 29), baserad på några fynd av bearbetade renhorn Ahrensburgkulturen. Rubriken är "The earliest evidence for skin boats in late-Palaeolithic Europe."

Kombinerat spänn- och "uthållnings"redskap funnet väster om båt 2 i North Ferriby, och tänkbar användning (E V Wright).

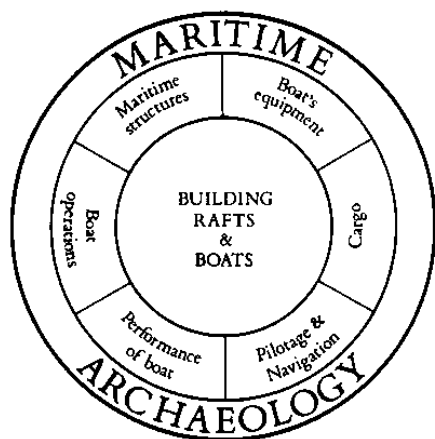
Ett mycket lovande första försök med praktisk syning i båt redovisas av den trägne utgrävaren av North Ferriby-båtarna, E V Wright, i "Practi-

cal experiments in boat stitching."

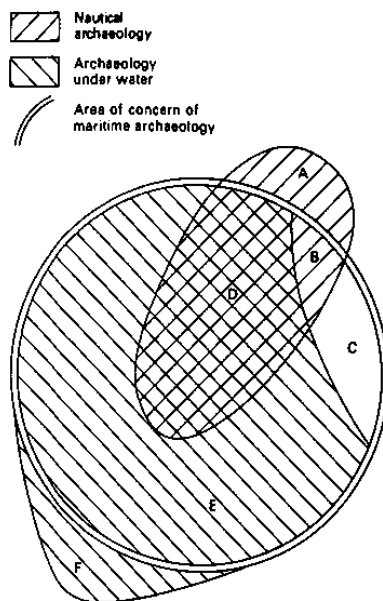
De sydda båtarna återkommer i Arne Emil Christensens "Sewn boats in Scandinavia."

Den experimentella marinarkeologien har ytterligare två bidrag: Ole Crumlin Pedersens översikt över den imponerande aktiviteten på denna front i Danmark, d v s Vikingeskibshallen med förgreningar ("Experimental boat archaeology in Denmark"), förvisso ingenting man kan säga om Sverige, trots Erik Nylén- och Owain Roberts "Viking sail performance," som just behandlar den sistnämnde och hans "Krampmacken" plus lite till.

Ellmers återkommer även med en studie av pråmliknande fartyg, med en nyttig diskussion, i "Punt, barge or pram- is there one tradition or several?" Ett minst lika viktigt bidrag är Carl Olof Cederlunds försök att redovisa detaljerna i fartygsfynd i tabeller, ett steg mot databehandling. På så sätt har en av vägarna öppnats till upptäckten av de distinkta båtbyggartaditioner som opererat i Östersjön (och på andra håll). Man kan säkert urskilja lokala "skolor" också, liksom man idag kan finna drag av en viss båtbyggares hand. I senare tid går det planerade projektet väl ihop med Båtdokumentationsgruppens etnologiska redovisning och uppmätning.

Marinarkeologier: McGrails t v och Muckelroys t h.

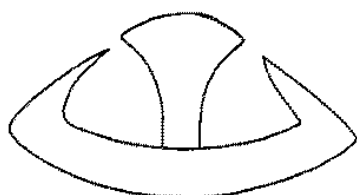

Cederlund påbörjade detta arbete redan i publikationen om de sex fynden från kvarteret Hästen i Stockholm (1981). Det blir spännande att se fortsättningen, där väl alla intresserade måste vara beredda att lämna bidrag!

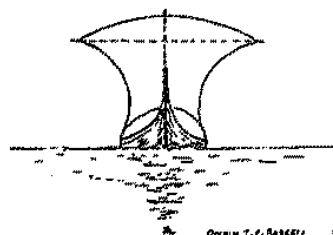
Skriften avslutas så med en insiktsfull översikt av Östtysken Wolfgang Rudolph: "Relicts of prehistoric boatbuilding technique along the southern coast of the Baltic." Rudolph är etnolog, och som sådan en av de främsta nu levande på båtområdet, men även han förenar framgångsrikt tnologi med arkeologi.

För att sammanfatta vill recensenten rekommendera denna skrift som ett viktigt bidrag till marinarkeologins utveckling i Nordvästeuropa.

Christer Westerdahl
Örnsköldsvik

Does this picture represent
a GOTLANDS SQUARE SAIL
BEFORE THE INVENTION OF A
MULTIPLE SHEETING SYSTEM?

OWEN T. F. ROBERTS 1971

Roberts'idé för tolkning av figurtypen med vidstående "segel" på en del gotländska bildstenar, t ex Smiss(I) i Garda: ett råsegel av tidig typ innan man lärt sig använda det komplicerade hanfotssystemet för skotning.

Roberts i Aspects (ovan).